

kel korlátozza a kivándorlást mindaddig, míg a szenátus előtt lévő törvényjavaslat az Amerikában követelt nagyobb biztosi téki alap és 12 dolláros fejadó behozásával amugy is lehetetlen teszi a kivándorlást. Mondanunk sem kell, hogy a munkaadók érdekeinek ezek a rendelkezések nem tetszősek: az amerikai szén, petrolenum, péns és egyéb királyok, akik az olcsó munkabérek következtében szívesen beleegyeznek abba, hogy a szenátus a törvényt meghozza. Am sulyos gazdasági okok és az erős közvélemény kiűzi ezt bisonnyal a milliárdosok ellenére.

Ne várjunk azonban összetett kézzel, hogy mit tesz megmentésünkre Amerika, hanem érző szívvel és szeretettel magá a társadalom induljon munkára hogy honfitársainkat itthon tartjuk nemzetünk erősítésére.

Az idei termés.

tonos hangostatása szinte minden egyes ujságolvasóval, no meg gazdaemberrel a egyebekkel azt hitette el, hogy az idei termésünk oly silány, annyira csekély lesz, hogy még vetni való magra sem marad, hogy kenyeret sem eheitünk s hogy felkopik az állunk egész álló esztendőben az éhség...

Annál nagyobb érdeklődéssel vártuk tehát a földművelésügyi minisiterium legutolsó augusztus 15-én kiadott jelentését, mely már a learatott s a természeti viasontagságoktól tökéletesen megóvott terméseredményeket hozta, hivatalosan, tehát minden kertetlen, asépitgetés nélküli.

Számunk legnagyobb örömeinkre, egészen másképp fordult az a jelentés, mint amelyet az utóbbi félre vetett ürdög szerint reméltünk. Látnak belőle, hogy a a buza, jóföldgyümölcs termés a tavalyinál jóval kedvezőbb hozammal díszíthetik, viszont a többi gabonaműnek,

a rozs, árpa, zab sokkal nagyobb eredményt mutat a tavalyinál. A burgonya szintén szép kilátásokkal kecsegtet, a hüvelyesek is nagyobb értéket képviselnek a tavalyinál.

Ha a nyers mérleget az ideai termésről összeállítjuk, abban a kellemes csalódásban lesz részünk, hogy az ideai termés pénzértékben kifejezve sokkal eredményesebb a tavalyi jó közepes termésünknél.

Számadatokban a miniszteri jelentésből kivéve, a buza 7.9 millió m.-mássával kevesebb a tavalyinál s összesen 38,512,000 m.-mással. A szőlőről a jelentés azt mondja, hogy az országazerte gyenge, sok borvidéken igen gyenge és minőségileg is silány termést várhatunk. A gyümölcs különösen a szilva díó alma és körte termése silány.

Igen ám, de az érem másik oldala annál biztosabb, kecsegtetőbb s a mérleg összeállításánál nálunk arra is fősulyt kell helyesnünk, hogy a többi termés miképpen áll. S így a jelentésből láthatjuk,

hogy a rozs 0.2 millió m.-mással több a tavalyinál, míg az árpa 3.3 millió métermással a zab 3.5 millió m.-mással többet hozott, mint az elmúlt esztendőben. Ehhez járul még, hogy a tengeri várható hozama 5.4 millió m.-mással a burgonya pedig 6.2 millió m.-mással több, mint a mult esztendőben.

Mindenek horribilis többleteknék pénz értéke jóval felülmulja azon termések kevesebb hozamának értékét, úgy hogy az ideai termés mérlegünk sokkal jobb eredménnyel várul végeredményben, mint a tavalyi.

Sí így tehát nincs kétségbeesésre okunk. Magának a rozsnek s burgonyának szép terméseredménye teljesen pótolja a buza kevesletet, mert ezen anyagokból éppenugy készíthetünk kenyeret, mint a zabából.

Már az ideai eredményből is kiviláglik, hogy mennyire elfogult gazdaközönységünk van nekünk s hogy mennyire

uralja még mindig a busatermés az egész közvéleményt. Ha a buza rosszul hozott, végigszáguld a gazdák kétségbe esett panaszsza, jalkiáltása az egész országon. Mindenki azt hiszi, hogy tényleg vége van a világnak, hogy nem lesz kenyérré valója a népek, éhen kell pusztulnia.

Mikor azután a hivatalos becslés megjelenik s tényleg látjuk, hogy a buza az idén egy pár millió métermással kevesebbet hozott, de viszont a többi terméyek jóval szebben fizettek a gazda fárságáért s hogy a termés mérlegünk sokkal kedvezőbb a mult esztendőnél, akkor mindnyájan csodálkozva tekintünk egymásra s bámulunk, hogy hogyan is történhetett mindez. Természetesen mi is haugrottunk annak a tésves közbiede-

lemnek, hogy a termés eredmény mértékét a buzahozamja adja meg. Pedig ez már rég túlhaladott álláspont. Már nagyon régen kardoskodnak amellett, hogy nem egyedül a buza az, mely termelésére méltó s hogy nem az az uralkodó a termények között, tenzú hozama sem lehet egy egész esztendő termés eredményének mértéke.

A földolog természetesen minden akadémikus vitatkozástól eltekintve, hogy az a sok hír, mely az ideai rozs termésnek előre beharangozott, csak egynemely gazdaember féliék ijedelmének megnyilatkozása volt s hogy az ideai termésnél sem panaszkozhatunk, sőt jóval jobban jártunk, mint a tavalyinál,

Ránk is Yér a kedvező eredmény, hiszen hiába, gazdasági mérlegünk megállapítása még mindig a terméseredménytől függ s így az egész ország jóléte, gondmattessége egy esztendőre ettől van függővé tésve.

Mindenesetre jobb az ilyen kellemes meglepetés, mintha egy jótermés reményében, egy rossz eredmény kimutatásán feküdnék a keselink között.

Az ideai jó közepes termés mindenesetre lendíteni fog még mindig beteges

az Ur lelke. A rák különben egyéb nehézségeket is türelmesen vár, majd a végén bűneit...

Ilyesmivel és hasonlakkal gyötörték egyre szegény Noét. Mar mata az életét és csümmörített mindentől.

Egyik este, amikor a bárka többi lakója már lepihent, ő immét kiült a bárka peremére. És egyszer csak hátul a fedélzetten valami kísértet bukkant fel. A teste ragyogott, világlott és Noé megismerte, hogy ez csak az ürdög lehet, senki más.

Valóban ez is volt. Odanempolygott az ürdög alatkerti igazgató-hoz és a félébe szaga:

— Latod Noé, te egészen közönséges szamárn vagy! Mit kínódsz? Menj le a bárka fenekébe, ahol a szerzámnidat tartod, hozd fel a kőfejszedet és vágj leket eszen az ostromba

hajón. Elálllyedtek valamennyien.

Kinéz és azonfelül olyan nagy lessel, még nagyobb, mint az Ur, aki az embert megalkotta, mert nagyobb ur az aki elpusztíthat valamit, mint az, aki ugyanszint a valamit megalkottal. Menj Noé és tedd, amit mondtam!

A kisértelet elűnt. Noét erős töprengés fogta el.

— Valóban: nagyobb lessel, mint az Ur.

nány fejsszécsapással megsemmisíthetem az egész világot! És ami a fő, megszunnek a gyötrelmeim! Lassan, óvatosan megindult lefelé a nyirkorgó falépcsőn, hogy felhozza a kőfejszét és megúrja a bárka fenekét. Micsoda hatalmas pillanat! Less az! Hallgatózott, de nem hallott egyebet, csak az alvó emberek és állatok egyhangú lélekzését és hortyogását.

— Már felemelle a fejűt hogy lesnjtson vels, de ekkor valami ütött az eszébe.

— Vajjon ki fogja megmondani, hogy Noé nagyobb volt, mint az Ur? Hiszen nem marad élő ember! És mit ér a hírnév, a dicsőség, ha nincsen, aki elmondja? Semmit!

Noé csüggedten visszatette a helyére fejűt, újra felment a fedélzetre és nézte tovább

Es a baj, ezért kell most nekünk kinlódni.

Látpoti utak, jelt...

Rémlik a falu, a kirajzolódik, látom a toronyt.

Rohan a görös, szikrás filátót kereszt, s kővé meredten szokik előle Sok Krisztus — kereszt.

Keresztül röppenve sok törpa tanyán Megáll a vonat. És sírva fakad As édes anyám.

Lovász Károly.

Temetőben.

Temetőben kivirult a rózsafa, Szivomben is virág nyílt valaha; Csalfa kis lány letépte e virágot, Megátkoztam én azóta Szászor e rogy világot!...

pénzügyi viszonyainkon s így remélhetjük, hogy lassan lassan kievickélünk, abból a gazdasági válságból, mely immár évek óta megbénítja iparunk s kereskedelmünk tovább fejlődését.

UJDONSÁGOK

— Függetlenségi pártgyűlés. A vas megyei függetlenségi párt központi vezetősége jövő kedden délelőtt 11 órára értekezletet hívott össze Szombathelyre az iránt való tanácskozás végett, hogy f. évi szeptember 19-én az önköltségek bank felállítására ügyében tartandó négygyűlésnek mely tárgyai legyenek.

— Várakadás. Mult vasárnap éjjel iamót és ugyanazon atyanak csalálat karambolt, akik egy héttel ezelőtt. A helybeli nyomda egyik alkalmazottja több társával együtt mulatott. Jötték mentek egyik mulatóból ki a másikba be Kőbányára a cirkáló rendőrökbe, akik szintén egy itenigazában helybenhagyták őket. As ügy as illetékes hatóságokhoz tetették át.

— Birk-verseny. Mult szombathelyen kövültük hogy a celludmőköt díkság atlétikai verseny rendezett a mult vasárnap. Elég simán ment, csak a végfelő volt egy kis esztanós „dunle”. A footballversenynek a nehéz felhők vetettek

a mult szerdán gyenge minőségű volt, aminek okát a napok óta tartó esőzéseken kell keresnünk. As állatvásáron sok felhajtás volt, kereslet azonban szintén lanyha volt. Gabona vásár mondható még a legelkerüljebbenk.

— Iskolaszabálygyűlés. A róm kath. iskola-szabálygyűlés mult kedden gyűlést tartott, melyen az iskola-átviteltől kijelöléséről történt meg az 1909—10 tanévre, továbbá folyó ügyek intézettek el.

— A Royal-Orfom gyönyörűen átalakított, szellős épületben egy hét óta folynak az előadások és a forgó színházterületben is a főszereplő legjobb napjaira emlékeztető színházak előtt. A közönség a párdán érdeklődőnek és támogatásának az az érthető magyarázata, hogy a Royal-Orfom négy óras rendkívül változatos és különleges programjának, amelynek minden nap új előadást tartalmaz. Van dráma (A palotnikus elvált), amelynek főszereplője a híres színésznő, még Budapestre színi; kacagató bohózatok (Próbák a színházban), amelyek a közönséget a külföldi termes javából válogat az igazságtól; operett előadás a (Cigányország) a legkényesebb igényeket kielégíti, kriptái és variációi azaz a teljes sikerrel. Szeptember elejétől kezdve néhány asszociáció új színműveket a műsor, amely a Royal-Orfom idei színielőadásának.

illetékes

van a hamis 5 koronás van... dve. Fel... a közönség figyelmébe... kaptól kapott pénzeskötvegyék jól szemügyre, mert különböző kellemetlenségnek, tehetik ki magukat.

— Az országgyűlés r. k. jubileuma. A Szombathely-egyhásközösség ünnepgyűlést előköztege folyó évi szeptember 15-én a Vármegyey nagytermében tartandó XXVI. évi rendezésű gyűlésre a meghívottak résztvettek. As egy-ünnepi fennállásának 25. évfordulóján nem fogható jubileumi ünnepet tartani, hanem szívesen kérésben rövid visszafüggetlenségét val mutatója a társaságokot rendez. Ugy a gyűlésre, mint a társaságokot a nevelési oktatásügy minden barátját pártfogóját és jóakaróját szíves örömmel meghívja. (A társaságokot Mody János püsp. ink. tanácsnok kell jelentkezni. A teríték ára későbbben határozatik meg) Dacára annak, hogy az egyesület minden ceremónián nélkül akarja megünnepelni éves fennállását, mégis nagyobb szabású ünnepi gyűléstünk szervezünk addig is több tanítógégyesület bejelentette küldöttségével leendő részvételét. Tüntetés kérésül annak megalakulása óta egyhuzamban levő elnöke, Barabás György mellett is aki tehát 25 éve elnöke az egyesületnek. Járól úgy halljuk az összes kath. tanítók megjelenni.

a megyében. A szombathelyi... ara folyó évi sept. 19-án dél

után 3 orakor a szombathelyi vépi országot mellett lövésznyt rendez.

— Az ország ur telene. Mesőhegyesen történt a következő „katonadolog”. Az ott parancsnokló őrnagy tekintélyes számú gyermekei kedvéért tehenet is tart, a tehen pedig a hásk előtt fűvel benőtt térségen szokott legelni. Ujában az őrnagné észrevette, hogy a tehen kevesebb tejet ad és ezt azszal magyarázta, hogy a fűvel benőtt térségen az arrajárók legelőzik a fűvet. Az őrnagy erre egy katonát állít fel őrnek és kiadta neki a parancsot, hogy a fűvel benőtt térségen csak a tehennek szabad járni, vagy tartózkodni. A parancs utáni egyik napon éppen az őrnagné akart keresztül menni a fűves térségen, mire az őr, aki különben kemény tekintetű kunsági gyerek volt, feltartóztatata. „Hát tudja ki vagyok én?” — kiált indignálódva az őrnagné. „Anyit tudok felelte a kemény gyerek, hogy a nagysága nem az őrnagy ur telene, tehát, mara le a fűrel!”

— Összejárk a kúpeceket. A nyilvántartás, a statisztika és a közigazgatás híres egyszerűsítés megteremtette a legutolsó falusi diánszökeket. Bpestben a virágos leányoknak bérlet kell váltani, ha virágos kosárral akarnak megindulni a városban. Somogyvármegyében pedig összejárk a diánszökepeceket. A ragadós sertésbetegségek elhuroklásának megakadályozása végett — ugyanis az alispán elrendelte, hogy a megyebeli sertéskezesedők és sertéskepeczek sertésállítá-sait és sertésőljait a hatósági állatorvosok feke-

ellenőrzés minél precízebb lehessen, elrendelte az alispán, hogy a megye területén lakó kúpeceket összejárk a legutolsó falusi diánszökepeceket a nagykereskedőig. És most kezdődik a sertésőli és diánszökepecesztanulás Somogy-megyében.

— Nemességi ügyekben. Ugymin: a ca. és kir. kamarási (aranykölcsön) melbőség, a Beuvarain Máltai Lovagrend elnyeréséhez, nemkülönböben a ca. és kir. Csillagkeresztűs Hölgyrend, Nemességi Hölgyalapítványokhoz szükséges öfak összeállítására ügyében, valamint régi nemességek, előnevek és címerke igazolási ügyekben szívesen ad szakaszerű felvilágosítást Lovag Tichud Károly genealogus, a berlini „Herold” rendezője, Budapest, Baross utca, aki ezen a téren szakértő. Lovag Márcsiányi Györgynek a Nemesség-ről írt munkájához is ő adta a veszőforralat.

— Összeállított. Pest megyében egy nagy birtok parcellázása most kezdődött meg. A föld kitűnő szántó és legelő, teljesen sík. Ara 1200 öles holdankint 400 korona kedveső fizetési feltelettel mellett. Vevők forduljanak a parcellázó-szabó: Kübelbeck Auguston, Bpest, Podmanicky u. 27. Közevitők jutalékban részesülnek. Ugyanott van még több kisebb-nagyobb birtok eladárselőjegeyeve. Földbirtokra jelzálog kölcsönök folyósításnak 4%, kamat alapon. Keresetnek nagyobb erők és bányák.

— Polgári leányiskola Sárvarról. Sárvár polgári finiskolát állít fel. Most ennek kapcsán felvettek azt az eszmét is, hogy a

felügyelete alatt s a tanúok egy, a kultuszmin-

— Kivándorlást rendeztek. A kivándorlást ismét egy rendezetlek szervezték meg. A megye arvaszék felajánlta az összes kőszőlőbirtokot a kivándorlók számára. A megye egyesesen kívül még a grámhatóság beletegyesítés is szükséges.

— Kivándorlást rendeztek. A kivándorlást ismét egy rendezetlek szervezték meg. A megye arvaszék felajánlta az összes kőszőlőbirtokot a kivándorlók számára. A megye egyesesen kívül még a grámhatóság beletegyesítés is szükséges.

— Összejárk a diánszöke. Németh Bálintné dőbörhegyi asszonyt a napokban etetés közben, amidőn 14 darab diánszöket etette, a diánszöke meghozták, leteperték és félholtra összejárták. A szegény asszony segély kérésére oda-fuított hábeliek nagybessza tudták a megvadult állatokat az asszony mellől elűzni. A szerencsétlen nő sérülései súlyosak, ennek dacára orvosnal remélik, hogy életben marad.

— Kiss Árpád színdarabja megnyitotta. Kiss Árpád, a vas megyei színi kerület újonnan kinevezett színiigazgatója, szeptember hó 1-én kezd meg megnyitotta és pedig Keményszombathelyen a színielőadások megkezdését.

szereplését. A társulatnál több ismerostagokkal találkoztunk, kik már működtek városunkban. Találkoztunk Kóvi Juliakával, volt kedves primadonnánkkal, azonkívül Piliáns és Gálitsky Margittal a férfiak közül Halász Alfréd és Krávy Emil ismerősöket találjuk a társulatban. Megemlítjük még, hogy Kóvi Kornéliát szintén üdvözölhetjük, ki Kiss Árpád igazgatójának a neje. A társulat november havában látogat el hozzánk.

— Segéd-jegyzék megajánlta. Herceg Ede tótkereaszteri segédjegyző felhívást intézett tisztársaihoz, amit lapunk is beklüldött, melyben elpanaszolja a segédjegyzők tarthatatlan helyzetét, rendezetlen hivatali állapotát sajátlatul emelvényei, hogy e tekintetben vasvármegye legáltal áll. Kéri asztól társait, hogy eszeptember első felében Szombathelyen tartandó összejövetelen minél számosabban jelenjenek meg, hogy érdekeik orvoslása végett a szükséges előkészítő lépéseket megtehesse.

— A pályázatok. Svírdetröm Valbox asszony, az ismert svéd énekművésznő, kit a magyar közönség párdán művészetere révén annyira szereti, 6000 koronás díjazással pályázatot tett ki magyar szövetség műdalokra. E hasznos társulattal egyetértés akarja teremni a magyar közönséggel szembes, asztól a lelkes fogadtatást, melyben először hangzott el ajkáról a magyar dal. A négy legjobbnak ítélt dal, egyenként 400 koronás díjjal részesül. A nyolc második díj 50—50 koronára rag. A 12 pályadíjasot dílt a művésznő hangversenyében állítják.

— A pályázatok. Svírdetröm Valbox asszony, az ismert svéd énekművésznő, kit a magyar közönség párdán művészetere révén annyira szereti, 6000 koronás díjazással pályázatot tett ki magyar szövetség műdalokra. E hasznos társulattal egyetértés akarja teremni a magyar közönséggel szembes, asztól a lelkes fogadtatást, melyben először hangzott el ajkáról a magyar dal. A négy legjobbnak ítélt dal, egyenként 400 koronás díjjal részesül. A nyolc második díj 50—50 koronára rag. A 12 pályadíjasot dílt a művésznő hangversenyében állítják.

1909 szeptember 20-án jár le.

Sok igaza van a magyar gazdaság amikor a világy-biztonságunkokál a mostoha időjárás soknyakat állítja, de nincs mindenben igazság magában — jobban mondva hibás gazdasági rendszerben. A kereslet az okokat, mert helytelenül folytatott gazdasági tevékenység legalább is annyiban járul hozzá a rossz terméshez, mint a rossz időjárás.

Egyik legnagyobb hiba amit gazdaságunk elkövetnek, hogy igen sokan még ma sem alkalmaznak tartalomtárat, hanem a tartókat csak késő ősszel vetés alá esztéjk fel. Ennek az eljárásnak egyetlen előnye az a nagy hátránya van, hogy augusztusban rendezesen beálló aszárság annyira kimerítje, annyira megkeményíti a

ket, hogy a vetés alá kevesen készíteni a talajt, a nagyon elkésett vetés pedig már jó termést nem adhat. Ha ellenben a tartókat csak késő ősszel vetés alá esztéjk fel. Ennek az eljárásnak egyetlen előnye az a nagy hátránya van, hogy augusztusban rendezesen beálló aszárság annyira kimerítje, annyira megkeményíti a

Ne kísérletezzünk külföldi buszokkal mert a magyar busz egyrészt jobban illi a szíriasságot, másrészt később érkezik tavasszal legjobban bokrosodik s legkorábban érik be, ami rendkívül fontos dolog, különösen az alföldön, ahol június végén oly nagy hőség szokott beállni, hogy a későn érő busz ennek következtében üszesűpörődik, megzsugor. Azonban használjunk tisztán egészséges vetőmagot s ne sajnáljuk időköltséget a magvesztésre is némi áldozatot hozni. — Különösen pedig abban az esetben, ha bármilyen oknál fogva csak későn tudunk vetni, ne sajnáljuk a vetőmagot, vessünk sürdén mert a ritka vetés nagyarány viszonyok között jobban bokrosodik ugyan, de később érkezik a korai forróság esetén csak term.

Egy további nagy hiba, hogy a kikelt busz-ápolására a magyar gauda nagyon kevés súlyt fektet a pl. hasznát még az esetben sem vizsgálja, sőt a szőlőművelésnél a buszok

